

Bruksela, 29 czerwca 2026 r.
(OR. en)

11280/26

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2026/0103 (NLE)

IPCR 73
PROCIV 147
FORETS 102

WYNIK PRAC

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Delegacje

Dotyczy: Zalecenie Rady w sprawie zintegrowanego zarządzania ryzykiem pożarów roślinności

Delegacje otrzymują w załączniku zalecenie Rady w sprawie zintegrowanego zarządzania ryzykiem pożarów roślinności, przyjęte przez Radę na jej 4188. posiedzeniu, które odbyło się w dniu 29 czerwca 2026 r.

ZALECENIE RADY

w sprawie zintegrowanego zarządzania ryzykiem pożarów roślinności

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 i 196 w związku z art. 292,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W ostatnich latach, a zwłaszcza latem 2025 r., Europa doświadczyła szeregu poważnych pożarów roślinności, co uwypukliło pilną potrzebę przeciwdziałania temu rosnącemu zagrożeniu. Chociaż działania w zakresie zapobiegania i gotowości zostały zintensyfikowane zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym, łączna powierzchnia obszarów zniszczonych przez pożary w Unii Europejskiej po raz pierwszy w historii przekroczyła milion hektarów, a Unijny Mechanizm Ochrony Ludności (UMOL)¹ był uruchamiany częściej niż kiedykolwiek wcześniej, aby zapewnić państwom członkowskim wsparcie w gaszeniu pożarów.

¹ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1313/2013/UE z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności.

- (2) W ostatnich latach w całej Unii znacznie wzrosło ryzyko pożarów roślinności. W czterech z ostatnich pięciu lat powierzchnia obszarów zniszczonych przez pożary przekraczała średnią, a pożary roślinności są coraz większe i coraz bardziej intensywne, ponieważ obszary narażone na ryzyko powiększają się z powodu zmiany klimatu. Sytuację dodatkowo pogarsza fakt, że w niektórych obszarach geograficznych coraz częściej występują bardzo duże, wysoce intensywne pożary, które trudno opanować tradycyjnymi metodami gaszenia; przewiduje się też, że tendencja ta będzie się utrzymywać.
- (3) Pożary roślinności to złożone wyzwanie, które może powodować daleko idące szkody dla społeczeństwa, gospodarki, środowiska, klimatu, infrastruktury oraz dziedzictwa kulturowego. W zależności od warunków regionalnych i lokalnych oraz skali danego pożaru, mogą one prowadzić do ofiar śmiertelnych i utraty źródeł utrzymania, powodować znaczne szkody w mieniu i w infrastrukturze oraz prowadzić do osuwisk, pogorszenia jakości powietrza i niszczenia ekosystemów, co negatywnie wpływa na rolnictwo i leśnictwo, zdrowie i bezpieczeństwo publiczne, w tym zdrowie psychiczne, a także na zasoby wody pitnej.
- (4) Zwiększone ryzyko pożarów roślinności wynika głównie z połączenia kilku czynników, w szczególności zmiany klimatu i zmian w gospodarowaniu gruntami. Zmiana klimatu prowadzi do częstszych i bardziej intensywnych fal upałów i susz, powodując wysychanie roślinności, co generuje materiał palny dla pożarów, a w związku z postępującym globalnym ociepleniem przewiduje się, że warunki te tylko się pogorszą, dotykając coraz większe części Europy. Jednocześnie porzucanie gruntów, wyludnianie się obszarów wiejskich oraz występujące w niektórych regionach niewystarczające gospodarowanie gruntami i lasami wraz ze zmieniającymi się warunkami klimatycznymi prowadzą do gromadzenia się biomasy oraz ciągłości pokrywy roślinnej. Te czynniki, w połączeniu z ekspansją obszarów miejskich na tereny leśne i dzikie, powodują coraz większe narażenie ludzi i infrastruktury na zagrożenie pożarami roślinności.
- (5) Zdecydowaną większość pożarów roślinności w Unii wywołuje działalność człowieka, w tym zaniedbania, podpalenia i działania powiązane z infrastrukturą.

- (6) Podejście obejmujące całą administrację rządową ma na celu zintegrowane i skoordynowane zarządzanie na wszystkich szczeblach, które może przyczynić się do skutecznego zarządzania ryzykiem pożarów roślinności.
- (7) Odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem pożarów roślinności spoczywa przede wszystkim na państwach członkowskich, władzach regionalnych i zarządcach gruntów, natomiast Unia zapewnia wsparcie w postaci środków finansowych, danych, koordynacji i możliwości wymiany wiedzy. Ze względu na występujące w Europie zróżnicowanie ukształtowania terenu, struktur lasu i warunków klimatycznych w Europie środki zarządzania ryzykiem pożarów roślinności muszą być dostosowane do warunków lokalnych, a jednocześnie korzystać ze skoordynowanego wsparcia Unii.
- (8) Aby skuteczniej przeciwdziałać rosnącemu ryzyku pożarów roślinności, konieczne jest zintegrowane podejście obejmujące cały cykl zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi, w tym zapobieganie, gotowość, reagowanie i odbudowę. Podejście to powinno uwzględniać również ekologiczny, społeczny, gospodarczy i kulturowy wymiar pożarów roślinności.
- (9) Ponieważ duże pożary roślinności występują coraz częściej i coraz trudniej je kontrolować, należy wzmocnić zdolności reagowania, ulepszając w tym celu koordynację, interoperacyjność, szkolenia, wyposażenie w sprzęt i zdolności analityczne, a także dzielenie się przez państwa członkowskie zasobami i wiedzą fachową.

- (10) Może to wymagać wzmocnionego zarządzania w celu zapewnienia koordynacji polityki na różnych szczeblach administracji, a także bardziej zintegrowanego finansowania i uruchamiania inwestycji publicznych i prywatnych na wszystkich etapach cyklu zarządzania ryzykiem.
- (11) Odbudowa po pożarze powinna mieć na celu odtworzenie ekosystemów i świadczonych przez nie usług, a także odbudowę lokalnej gospodarki rolnej i leśnej oraz odbudowę dotkniętych żywiołem społeczności i źródeł utrzymania w taki sposób, by zapobiegać długoterminowej degradacji i wspierać zrównoważone użytkowanie gruntów, przy jednoczesnym uwzględnieniu przyszłych warunków klimatycznych². Wysiłki na rzecz odbudowy wspierane poprzez uproszczony dostęp do finansowania, powinny również uwzględniać wpływ pożarów roślinności na dotknięte nimi populacje oraz personel służb ratowniczych. Należy również usprawnić gromadzenie danych na temat skutków pożarów roślinności, aby móc szacować straty środowiskowe, społeczne i gospodarcze do celów wspierania zarządzania ryzykiem w przyszłości.
- (12) Zagrożenie pożarami roślinności zależy w dużej mierze od sposobu gospodarowania gruntami. W niektórych regionach wyludnianie się obszarów wiejskich i porzucanie gruntów prowadzą do akumulacji biomasy i powstawania krajobrazów bardzo podatnych na ekstremalne pożary. Rozwój rentownych łańcuchów wartości opartych na biomase w kontekście zrównoważonej biogospodarki opartej na lasach tworzy zachęty gospodarcze do aktywnej zrównoważonej gospodarki leśnej, która ma kluczowe znaczenie dla zmniejszenia z biegiem czasu ryzyka pożarów roślinności na rozległych obszarach. Obecnie rzadziej stosuje się tradycyjne praktyki, które zmniejszają ilość materiału palnego, takie jak planowe wypalanie i ekstensywny wypas, ale należy je w stosownych przypadkach promować jako integralną część gospodarowania gruntami i lasami na szczeblu lokalnym, podobnie jak i interwencje w zakresie aktywnej zrównoważonej gospodarki leśnej, takie jak ręczne lub zmechanizowane oczyszczanie zarośli, przerzedzanie, przycinanie i dywersyfikacja gatunków. Bardziej zróżnicowane krajobrazy składające się z lasów, użytków zielonych, gruntów uprawnych i terenów podmokłych mogą spowalniać rozprzestrzenianie się pożarów i zmniejszyć prawdopodobieństwo pożarów na dużą skalę.

² Jak opisano m.in. w dokumencie orientacyjnym Wspólnego Centrum Badawczego z 2026 r. pt. „Forest resilience against wildfires” [Odporność lasów na pożary], <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC145919>.

- (13) Adaptacyjne gospodarowanie gruntami i zintegrowane całościowe planowanie krajobrazu i planowanie przestrzenne mają zasadnicze znaczenie dla tworzenia wielofunkcyjnych i odpornych na pożary krajobrazów. Obejmuje to zrównoważoną gospodarkę leśną, wsparcie dla źródeł utrzymania na obszarach wiejskich oraz ukierunkowane środki w strefach przejściowych między obszarami dzikimi a miejskimi, gdzie środki zapobiegawcze mogą znacznie zmniejszyć zagrożenie pożarami roślinności.
- (14) Również ochrona przyrody i odbudowa zdegradowanych, odwodnionych, rozdrobnionych lub w inny sposób zmienionych ekosystemów mogą odgrywać rolę w zarządzaniu ryzykiem pożarów roślinności, ponieważ zwiększają odporność ekosystemów oraz łagodzą ryzyko i skutki zdarzeń ekstremalnych. Odbudowa terenów podmokłych, torfowisk, rzek i równin zalewowych może, w stosownych przypadkach, stworzyć naturalne pasy przeciwpożarowe i pomagać w ustabilizowaniu cykli hydrologicznych, zmniejszając tym samym zagrożenie pożarami roślinności. Cele w zakresie różnorodności biologicznej, odporności wodnej i zarządzania ryzykiem pożarów roślinności pokrywają się zatem i powinny być realizowane w sposób wzajemnie się uzupełniający i synergiczny.
- (15) Monitorowanie i ocena ryzyka pożarów roślinności w Unii napotykają na poważne wyzwania, takie jak regionalne braki w dostępności, spójności i integracji transgranicznej danych oraz niewystarczające uwzględnianie zagrożeń kaskadowych, takich jak osuwiska, zanieczyszczenie powietrza i erozja gleby. Zmniejsza to skuteczność działań w zakresie zapobiegania, gotowości i reagowania.
- (16) W celu poprawy gotowości poprzez wzmocnienie metod oceny ryzyka pożarów roślinności, wzmocnienie systemów wczesnego ostrzegania i rozszerzenie zdolności w zakresie modelowania rozprzestrzeniania się pożarów należy lepiej i systematyczniej wykorzystywać dostępne dane i narzędzia na rzecz wspierania podejmowania decyzji w oparciu o dowody.
- (17) Ryzyko pożarów roślinności można ograniczyć, zwiększając świadomość społeczeństwa i zachęcając do zmiany zachowań, m.in. poprzez łatwiejszy dostęp do informacji na temat zagrożeń pożarowych. Wymaga to również ukierunkowanych strategii komunikacyjnych i inkluzywnych podejść, w których uwzględnia się słabsze grupy społeczne i różne konteksty społeczne.

- (18) Gotowość społeczności na wypadek pożarów roślinności powinna być budowana w sposób partycypacyjny, z udziałem rolników, leśników, władz lokalnych, partnerów społecznych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i innych zainteresowanych stron, a także poprzez działania edukacyjne, szkoleniowe i w zakresie zwiększania świadomości.
- (19) Pożary roślinności są zjawiskiem globalnym, które wymaga współpracy regionalnej i międzynarodowej, w szczególności z krajami sąsiadującymi z Unią. Inicjatywy regionalne, takie jak CRAFS – zlokalizowana na Cyprze regionalna stacja gaszenia pożarów z powietrza, mogłyby przyczynić się do dalszego rozwijania współpracy między państwami członkowskimi w dziedzinie zarządzania ryzykiem pożarów roślinności. W innych częściach Unii należy rozważyć inne inicjatywy promujące współpracę między państwami członkowskimi w dziedzinie zarządzania ryzykiem pożarów roślinności.
- (20) Środki takie jak wzajemne oceny, misje doradcze, wymiany ekspertów i prewencyjne rozlokowanie zasobów służących do gaszenia pożarów mogłyby przyczynić się do zwiększenia interoperacyjności, orientacji sytuacyjnej i gotowości służb interwencyjnych. Przyczyniłyby się również do zwiększenia zaangażowania i poprawy koordynacji między państwami członkowskimi.

- (21) Aby unijne finansowanie, wsparcie techniczne oraz informacje i wymiana danych w czasie rzeczywistym – w szczególności na temat rozprzestrzeniania się pożarów roślinności – mogły być skutecznie wykorzystywane, muszą być one lepiej skoordynowane. Ponadto w stosownych przypadkach można usprawnić proces decyzyjny, ułatwiając wspólne rozumienie krajowych i regionalnych strategii i planów działania w zakresie zarządzania ryzykiem pożarów roślinności. Unijne dane, narzędzia i usługi, takie jak te zapewniane przez europejski system informacji o pożarach lasów (EFFIS), obsługiwany w ramach usług programu Copernicus w zakresie zarządzania kryzysowego³ – jeżeli są skutecznie wykorzystywane i dostosowane do potrzeb operacyjnych – mogą wspierać państwa członkowskie w usprawnianiu monitorowania, mapowania i oceny ryzyka pożarów roślinności, natomiast zaawansowane narzędzia modelowania i prognozowania, takie jak inicjatywa „Kierunek Ziemia”, mogą poprawić modelowanie i prognozowanie ryzyka pożarów roślinności.
- (22) Instrumenty unijne, między innymi Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności⁴, zapewniają państwom członkowskim wsparcie w opracowywaniu i wdrażaniu reform, wzmocnieniu zarządzania i budowaniu zdolności w dziedzinie zarządzania ryzykiem pożarów roślinności.
- (23) Unijny Mechanizm Ochrony Ludności, który obejmuje europejską pulę ochrony ludności, rescEU i unijną sieć wiedzy w zakresie ochrony ludności, może wzmocnić zapobieganie, gotowość i reagowanie, bowiem umożliwi współpracę, szkolenia, wymianę wiedzy fachowej, rozmieszczanie zasobów i wymianę najlepszych praktyk między państwami członkowskimi.

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/696 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające Unijny program kosmiczny i Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 912/2010, (UE) nr 1285/2013 i (UE) nr 377/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE.

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności.

- (24) Badania naukowe i innowacje wspierane na poziomie Unii, w tym za pośrednictwem programu „Horyzont Europa”⁵, przyczyniają się do rozwoju nowych technologii, rozwiązań operacyjnych i technik gospodarowania gruntami. Wykorzystanie i operacjonalizacja tych wyników w zarządzaniu ryzykiem pożarów roślinności mogłyby jednak zostać usprawnione.
- (25) Przy wdrażaniu niniejszego rozporządzenia należy odpowiednio uwzględnić różnorodne profile ryzyka pożarów roślinności, wzorce użytkowania gruntów i systemy zarządzania w państwach członkowskich;

ZALECA:

Środki w zakresie zapobiegania pożarom roślinności w drodze gospodarowania krajobrazem i renaturalizacji terenu

1. Państwa członkowskie powinny wzmacniać oraz, w stosownych przypadkach, rozszerzać mechanizmy zachęt w celu wspierania środków w zakresie zapobiegania i odbudowy powiązanych ze zrównoważonym gospodarowaniem gruntami w regionach podatnych na pożary przy uwzględnieniu pełnego cyklu zarządzania ryzykiem, ułatwiając dostęp do zarządzanych przez nie dostępnych unijnych instrumentów finansowania i ich skuteczne wykorzystanie.

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 i (UE) nr 1291/2013.

2. Państwa członkowskie powinny nadal promować zrównoważoną gospodarkę leśną zgodnie z kryteriami i wskaźnikami Ministerialnej Konferencji Ochrony Lasów w Europie (Forest Europe) i w tym kontekście, w stosownych przypadkach i w miarę możliwości, również poprzez lokalne plany zarządzania zapobiegawczego dotyczące narażonych obszarów zalesionych, promować zróżnicowaną strukturę lasu oraz, w miarę możliwości, stosować alternatywy dla monokulturowych plantacji gatunków wysoce łatwopalnych.
3. W stosownych przypadkach państwa członkowskie mogłyby sporządzić mapy ilości materiału palnego i sporządzić dostosowane do warunków lokalny wytyczne i narzędzia w zakresie zarządzania materiałem palnym, powinny także w kontekście tych prac prowadzić konsultacje z partnerami społecznymi, właścicielami lasów i zarządcami lasów oraz władzami lokalnymi. W tym względzie państwa członkowskie powinny rozważyć planowe lub kontrolowane wypalanie – w stosownych przypadkach i zgodnie z krajowymi wymogami prawnymi i w zakresie bezpieczeństwa – jako stosowany w gospodarowaniu gruntami i lasami sposób na zmniejszenie ilości materiału palnego oraz, w stosownych przypadkach, dokonać przeglądu swoich przepisów dotyczących wydawania pozwoleń w celu zapewnienia odpowiednich zabezpieczeń w zakresie bezpieczeństwa i ochrony środowiska.

4. Stosownie do swoich planów strategicznych sporządzonych w ramach wspólnej polityki rolnej⁶ państwa członkowskie powinny, w stosownych przypadkach, uwzględniać szczególne wyzwania związane z pożarami roślinności przy publikowaniu zaproszeń do składania wniosków dotyczących skrojonych na miarę rozwiązań w zakresie zintegrowanego zarządzania ryzykiem pożarów roślinności w ramach europejskich partnerstw innowacyjnych (EPI-AGRI).
5. Państwa członkowskie powinny uwzględniać ryzyko pożarów roślinności przy opracowywaniu krajowych, regionalnych i lokalnych planów i strategii ochrony przyrody, w tym krajowych planów odbudowy zasobów przyrodniczych i planów zarządzania obszarami chronionymi, a także przy wdrażaniu środków w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej. Przy planowaniu zarządzania ryzykiem pożarów roślinności należy uwzględniać również cele w zakresie ochrony i odbudowy różnorodności biologicznej, biorąc także pod uwagę przyszłe warunki klimatyczne. Uwzględniając poziom ryzyka, należy położyć nacisk na środki wspierające zarówno zapobieganie ryzyku pożarów roślinności, jak i ochronę przyrody i odbudowę zasobów przyrodniczych, uznając przy tym, że zdrowe, zróżnicowane i dobrze zarządzane ekosystemy mogą zmniejszać ryzyko i wspierać odbudowę.
6. Państwa członkowskie są zachęcane do wprowadzania środków mających na celu odbudowę terenów podmokłych, torfowisk, rzek i równin zalewowych, co również pomoże zmniejszyć zagrożenie pożarami roślinności, a także, w stosownych przypadkach, do włączania kwestii zarządzania ryzykiem pożarów roślinności do swoich polityk w zakresie gospodarki wodnej.
7. Zachęca się państwa członkowskie do wdrażania, w stosownych przypadkach, innowacyjnych powiązanych z gruntami środków zapobiegania pożarom roślinności, w tym rozwiązań opartych na przyrodzie, oraz stosowania skutecznych praktyk w zakresie zrównoważonego rolnictwa i zrównoważonej gospodarki leśnej i przystosowania się do zmiany klimatu, których skuteczności dowiedziono, również w ramach różnych projektów finansowanych przez UE.

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013.

Środki mające na celu zwiększanie gotowości dzięki lepszym danym i badaniom

8. Państwa członkowskie zachęca się do udziału w opracowywaniu i promowaniu inicjatywy „Kierunek Ziemia”, na przykład w ramach pilotażowych przypadków użycia dotyczących modelowania i prognozowania ryzyka pożarów roślinności.
9. Państwa członkowskie powinny lepiej i systematyczniej wykorzystywać unijne narzędzia i dane, w tym usługi programu Copernicus i EFFIS – w stosownych przypadkach i w sposób uzupełniający dla systemów krajowych i regionalnych – w celu wspierania opartego na dowodach zarządzania ryzykiem pożarów roślinności, wczesnego ostrzegania i decyzji dotyczących finansowania projektów.
10. Państwa członkowskie powinny w stosownych przypadkach zaktualizować swoje oceny ryzyka pożarów roślinności oraz, korzystając z istniejącej metodyki, korzystać z ulepszonych narzędzi analizujących rozprzestrzenianie się pożarów w celu wyznaczenia obszarów priorytetowych z punktu widzenia zapobiegania i gotowości, w tym również w odniesieniu do obszarów, na których ściśle splatają się przyroda, wypoczynek, mieszkalnictwo, infrastruktura krytyczna i sieci transportowe.
11. Państwa członkowskie powinny rozwijać zdolności w zakresie analizy rozprzestrzeniania się pożarów roślinności oraz systemu wspierania decyzji zgodnie z krajowymi potrzebami operacyjnymi, w tym zastosowania innowacyjnych narzędzi do celów zarządzania ryzykiem pożarów roślinności.
12. Państwa członkowskie powinny dokładniej badać przyczyny pożarów, aby lepiej zrozumieć przyczyny zapłonu oraz rolę, jaką odgrywa w tym procesie ludność.
13. Zachęca się państwa członkowskie do kontynuowania badań nad praktykami gospodarowania gruntami wspomagającymi zapobieganie pożarom, w szczególności w zakresie gospodarki leśnej, ochrony i odbudowy ekosystemów, wypasu i systemu rolnoleśnego.
14. Państwa członkowskie powinny w miarę potrzeby rozważyć szersze wykorzystywanie rozwiązań i narzędzi do wzmocnienia systemów wczesnego ostrzegania i gotowości społeczności na wypadek pożarów roślinności, które to rozwiązania i narzędzia dostępne są w ramach misji UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu.

Środki mające na celu zwiększanie świadomości i gotowości społeczeństwa

15. Państwa członkowskie powinny zwiększać wiedzę rolników, leśników, innych zarządców gruntów oraz społeczności lokalnych na temat ryzyka wybuchu pożaru oraz środków zapobiegawczych, a także angażować te grupy w opracowywanie i stosowanie narzędzi wczesnego wykrywania pożarów.
16. Państwa członkowskie powinny aktywnie wspierać regularne wymiany wśród strażaków w celu promowania wspólnej europejskiej kultury gotowości.
17. Zachęca się państwa członkowskie do zbadania możliwości wykorzystania istniejących systemów edukacji i programów nauczania w zakresie podnoszenia świadomości wśród dzieci i młodych ludzi za pomocą innowacyjnych narzędzi, takich jak gry edukacyjne lub kampanie w mediach społecznościowych oraz do udostępniania odpowiednich materiałów do celów programów edukacyjnych i programów podnoszenia świadomości.
18. Państwa członkowskie powinny zachęcać organizatorów turystyki, rolników, leśników, innych zarządców gruntów, władze lokalne i ekspertów ds. bezpieczeństwa przeciwpożarowego do współpracy na rzecz zwiększania wśród turystów i osób odwiedzających lasy świadomości na temat zagrożeń.
19. Państwa członkowskie powinny wspomagać ciągłość działania poprzez wspieranie szkoleń dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz oferowanie ukierunkowanej pomocy finansowej w następstwie klęsk żywiołowych. Powinny one również zachęcać zakłady ubezpieczeń do umożliwiania szybkiej wypłaty odszkodowań.
20. W stosownych przypadkach państwa członkowskie powinny zapewniać, by odpowiednie informacje dotyczące ryzyka pożarów roślinności były łatwo dostępne i inkluzywne, w tym dla osób starszych, osób z niepełnosprawnościami oraz osób doświadczających dyskryminacji, ubóstwa lub wykluczenia społecznego.
21. Państwa członkowskie powinny uwzględniać kwestie zarządzania ryzykiem pożarów roślinności w normach budowlanych i decyzjach dotyczących planowania przestrzennego, nawiązując również kontakty z odpowiednimi organami, aby zająć się na przykład zarządzaniem ryzykiem pożarów roślinności w strefach przejściowych między obszarami dzikimi a miejskimi.

22. Państwa członkowskie powinny wprowadzić środki wspierające społeczności lokalne w strefach przejściowych między obszarami dzikimi a miejskimi w celu zwiększenia gotowości na wypadek pożarów roślinności i świadomości na ten temat. Ponadto, w stosownych przypadkach, państwa członkowskie powinny korzystać z istniejących narzędzi na szczeblu Unii.
23. Państwa członkowskie są zachęcane do aktywnej wymiany dobrych praktyk i zdobytych doświadczeń w zakresie świadomości ludności, środków gotowości, zapobiegania oraz działań obejmujących cały cykl zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi, w tym za pośrednictwem sieci wiedzy w ramach UMOL, spotkań poświęconych wymianie zdobytych doświadczeń oraz spotkań odpowiednich grup ekspertów.

Środki wspierające skoordynowane reagowanie

24. Państwa członkowskie powinny gromadzić i udostępniać w czasie rzeczywistym dane dotyczące rozprzestrzeniania się pożarów roślinności w celu wydajniejszej analizy pożarów. Odpowiednie wskaźniki dotyczące pożarów powinny być również stosowane w wewnętrznych procedurach operacyjnych służących występowaniu o pomoc oraz w celu wspierania procesu decyzyjnego na szczeblu Unii, aby zapewnić efektywne wykorzystanie zmobilizowanych zasobów.
25. Państwa członkowskie powinny korzystać z możliwości prewencyjnego rozlokowania lub wymiany ekspertów oraz zapewnić UMOL potrzebny personel i ekspertów, aby umożliwić wymianę dobrych praktyk. Powinny one również wzmacniać swoje zdolności w zakresie wsparcia w przypadku pełnienia roli państwa przyjmującego w celu włączenia międzynarodowej pomocy oferowanej w ramach UMOL do krajowych systemów reagowania.
26. Państwa członkowskie powinny gromadzić odpowiednie dane dotyczące strażaków i oceniać potrzeby kadrowe i operacyjne, należycie uwzględniając przy tym sezonowy charakter działań w zakresie gaszenia pożarów, w celu zapewnienia dostępności odpowiednio licznej i dobrze przygotowanej siły roboczej.
27. Państwa członkowskie powinny, w razie potrzeby we współpracy z partnerami społecznymi, zapewniać strażakom oraz, w stosownych przypadkach, innym zespołom reagującym bezpieczne i zrównoważone warunki pracy, w tym dzięki zapewnianiu odpowiednich szkoleń, sprzętu ochronnego i wsparcia w zakresie zdrowia fizycznego i psychicznego.

28. Państwa członkowskie powinny zwiększyć koordynację między szczeblami sprawowania rządów w celu zapewnienia optymalnej orientacji sytuacyjnej w przypadku wystąpienia sytuacji nadzwyczajnej.
29. Państwa członkowskie powinny zapewnić dostępność wystarczających zasobów, w stosownych przypadkach wykorzystując w tym celu m.in. unijne środki finansowe. W stosownych przypadkach, wykorzystanie funduszy unijnych powinno pomóc we wspieraniu równomiernej dystrybucji geograficznej odpowiednich zasobów w całej Unii, zapewniając odpowiednie pokrycie terytorialne i czas reagowania we wszystkich regionach UE.
30. Państwa członkowskie powinny nadal przekazywać zasoby służące do gaszenia pożarów i wiedzę fachową na rzecz europejskiej puli ochrony ludności, w zakresie proporcjonalnym do ich profilu ryzyka i możliwości. Dotyczy to między innymi zasobów pozyskanych w drodze zamówień publicznych przy udziale finansowania unijnego.
31. Państwa członkowskie powinny dążyć do poprawy interoperacyjności sprzętu przeciwpożarowego, a także terminologii pożarniczej i procedur operacyjnych, w szczególności w regionach transgranicznych. Ponadto państwa członkowskie powinny dążyć do wspierania strategicznej autonomii UE pod względem zdolności reagowania.

Środki w zakresie odbudowy po pożarze

32. Państwa członkowskie powinny gromadzić dodatkowe dane międzysektorowe i społeczno-demograficzne w celu ilościowego określenia skutków fizycznych, finansowych i skutków dla zdrowia powodowanych przez pożary roślinności oraz oceny tych skutków i oceny, w tym, w stosownych przypadkach, w odniesieniu do narażenia operacyjnego i środowiskowego.
33. Państwa członkowskie powinny określić środki i procedury w zakresie odbudowy po pożarze, w tym w odniesieniu do wsparcia w zakresie zdrowia fizycznego i psychicznego, z myślą o ukierunkowaniu społeczności lokalnych ku zrównoważonej i inkluzywnej odbudowie, pomagając w zapewnieniu, że będą one odporniejsze w przyszłości.

Środki mające na celu wzmocnienie zarządzania i finansowania

34. Państwa członkowskie powinny, stosownie do potrzeb, planować i udostępniać długoterminowe finansowanie na wszystkich etapach cyklu zarządzania ryzykiem pożarów roślinności, ze zwróceniem szczególnej uwagi na zapobieganie i gotowość; są również zachęcane do wykorzystania dostępnych możliwości finansowania zarówno na szczeblu krajowym, jak i na szczeblu unijnym, przy jednoczesnym unikaniu niepotrzebnych obciążeń administracyjnych. Komisja i państwa członkowskie powinny podnosić świadomość na temat dostępnych możliwości finansowania.
35. Państwa członkowskie powinny rozważyć zachęty do korzystania z prywatnych ubezpieczeń obejmujących ryzyko związane z pożarami roślinności i inne rodzaje ryzyka związanego z klimatem, aby ograniczyć straty gospodarcze i presję fiskalną wynikającą z klęsk żywiołowych oraz wspierać odbudowę, na przykład poprzez promowanie uznawania przez ubezpieczycieli przy ustalaniu składek działań w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, gotowości i zapobiegania, poprzez partnerstwa publiczno-prywatne lub poprzez uwspólnienie ryzyka między podmiotami gospodarczymi, na przykład w drodze przenoszenia ryzyka na rynki kapitałowe.
36. Państwa członkowskie we współpracy z właściwymi organami powinny opracowywać strategie zintegrowanego zarządzania ryzykiem pożarów roślinności i plany działania dostosowane do warunków regionalnych, krajowych lub lokalnych.
37. Państwa członkowskie powinny wdrażać nowe technologie i innowacje i wykorzystywać je w praktyce, w tym, w stosownych przypadkach, za pomocą dotacji na budowanie zdolności w ramach stosownych programów UE.
38. Państwa członkowskie są zachęcane do pełnego wykorzystywania wsparcia zapewnianego w ramach inicjatyw Unii w celu wzmocnienia systemów wczesnego ostrzegania, ocen ryzyka, wymiany wiedzy i dobrych praktyk, gotowości społeczeństwa i wszelkich innych określonych obszarów priorytetowych.

Środki w zakresie wzmocnienia zaangażowania międzynarodowego

39. Państwa członkowskie powinny dążyć do dalszego zacieśniania współpracy z partnerami międzynarodowymi w zakresie zarządzania ryzykiem pożarów roślinności.

40. Państwa członkowskie są zachęcane do wnoszenia wkładu i tworzenia synergii w celu wspierania inicjatyw, które mogłyby dalej promować współpracę między państwami członkowskimi w dziedzinie zarządzania ryzykiem pożarów roślinności.
41. Państwa członkowskie powinny nadal współpracować z Forest Europe i jej nowo utworzonym Instrumentem Ryzyka Leśnego (FoRISK) oraz, w stosownych przypadkach, współpracować w ramach odpowiednich inicjatyw międzynarodowych, takich jak Globalne Centrum Zarządzania Pożarami rozwijane wspólnie przez Organizację Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) i Program Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP), w celu promowania budowania zdolności i wymiany wiedzy w zakresie zintegrowanego zarządzania ryzykiem pożarów roślinności.

Sporządzono w Luksemburgu,

W imieniu Rady

Przewodniczący / Przewodnicząca